

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četr leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Deložniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se nalina enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

O državnem proračunu.

Dne 5. novembra so odprli na Dunaji na novo državno hišo ter poklicali va-njo gg. državne poslance na delo, v korist naše države. Ali pa bode to v resnici na korist države? Na to vprašanje ne zna pač nihče odgovora, kajti v sedanji dobi, nejasni bolj, kakor kedaj poprej, stoji vse »na vagi«, ker nima nobena stranka toliko moči, da izpelje, kar sodi ona za koristno državi, po svoji volji. To vedó vse stranke in tako nima nobena toliko srca, da predlaga stvari, o katerih sodi, da bi bile na korist državi, saj ne zna, ali stopijo druge stranke za-nje in če tega ne storijo, pade vsak nje predlog pod floj; vse nje delo je bilo zastoj, ali državi celo na škodo, ker stane denarja!

Lica državni zbor ni izpremenil v celih treh dolgih mesecih, kar so bili gg. poslanci doma, samo minister Pražak je v tem dobil slovo, nemškimi liberalcem na ljubo in posl. dr. pl. Demel je umrl, vstopila pa sta na novo v državno hišo dr. Kronawetter na mesto dr. Herbst in dr. Tuček na mesto barona Pražaka. Drugi pa so prišli brž vsi, tudi séri predsednik, dr. Smolka. Mož šteje že 82 let, pa je še črstev, kar se tiče zdravja, samo to je pri njem, da malo »debelo čuje« in vsled tega presliši rad »debele«, ki pridejo od levičarjev. Vse eno pa je tem na poti, posebno še prvemu namestniku svojemu, nemškemu liberalcu baronu Chlumecky. Le-ta bi sila rad postal predsednik, toda za to krat še mu ne služi sreča ter še dr. Smolka ostane slej ko prej na svojem mestu. Ne brez sreče, kajti prva seja se je izvršila prav gladko, da-si so važne reči bile na vrsti.

Najprej je državni proračun za leto 1893 v predlogu ministra za drž. finance, dr. Steinbacha na vrsti. Ministru so tekle v tem besede prav gladko in da-si je imel na jeziku samo velike številke, ni se mu jezik pri njih nobeno krat izpodrknil in so mu gg. poslanci še celo pritrjevali glasno in na večih krajih. Iz govora g-

ministra povzamemo to-le: Stroškov račun se za našo državo 608,684.794 gl. in prihodkov bode 609,572.085 gld. ter se kaže torej prebitka za 887.291 gld. V proračunu za letošnje leto je bilo prebitka za 231.983 gld. in ga je tedaj za prihodnje leto do 655.308 gld. več. Ker se je lani plačalo le za dva milijona gold. dolga, letos pa se plača že tri milijone, zato preseže svota prihodkov v prihodnjem letu stroške že za 1,655.300 gld.

Po takem stojé državne kase prihodnje leto že bolje, kakor doslej. Letos je bilo računjenih stroškov za 586,308.613 gld. in za prihodnje leto nadeja se jih g. minister za 608,684.794 goldinarjev, tedaj več za celih 22,376.181 gld. Se ve, da se računski tudi na toliko višje prihodke tako, da še ostane zmerom nekaj več, kakor 1½ miliona v drž. kasah. Množijo pa se stroški najbolj pri vojaštvu in g. minister pravi, da še s tem, kakor je sedaj, ne bode pri kraji ter še nekam tolaži sebe in nas s tem, da je tudi po drugih državah tako. Žal, da je resnica. Če še opomenimo, da potrebuje tudi notranje ministerstvo prihodnje leto več denarja, kakor doslej, mislimo, da mu je tega treba, ker se vedno množi potreba redarjev in žendarjev.

Dohodkov bode prihodnje leto neki več pri neposrednih davkih za 1,867.100 gld., pri posrednih pa za 3,641.100 gld. in za 1,431.060 gld. pri carini. Da se zmanjšuje prihodek od loterije za 750.000 gld., ne obžaljuje pač nihče in sodimo, da še celo g. minister za drž. finance nima veliko zoper to, da-si mu dela skrbij, odkod naj dobi denar, ki mu izostane pri loteriji. Manj prihaja tudi od mitnic in pri žganih pijačah, pri prvih se računski manj za 748.000 fl., pri zadnjih pa za 50.500 fl.

Nadalje še obeta minister, da hoče vravnati neposredne davke od zemljišč, hiš itd. in tudi sol za živino bode neki po nižji ceni, ako se ogerska vlada ne ustavi ter prevzame vlada več železnic v svojo skrb. Minister zagotavlja na zadnje, da nam je treba biti varčnim vselej, posebej pa še v državi, katera požre vsako

leto gromno denarja. Radi, neradi mu v tem pritegnemo vsi, kar nas nosi žulje naše v c. kr. davkarijo.

Cerkvene zadeve.

Moč rožnega venca.

(Konec.)

Slovesnost pričela se je ob 9. uri zjutraj. Najprej smo sv. Duha na pomoč poklicali; saj imamo vsako delo z Bogom začeti. Potem je bila pridiga, v kateri so se udom razložile prednosti, milosti, dobrote in brezštevilni odpustki omenjene bratovščine, ob enem pa kazala tudi nepopisljiva lepota sv. rožnega venca. Po pridigi so naš blagi, za vse dobro vneti starček, č. g. Miha Milošič, mnogoletni vrli pastir Benediške župnije, pooblaščen od preč. o. provincijala dominikanskega reda na Dunaji, bratovščino kanonično ustanovili; zatem je sledila asistirana slovesna sv. maša, kojo so služili pobožni oče Mansvet, superior o. frančiškanov pri Sv. Trojici v slov. gor. Popoldne ob 1/2 3. uri bila je druga pridiga, v kateri se je vernikom rožniva molitev kot krasen venček predstavljala, kojega moramo svoji nebeški Materi v čast marljivo spletati, kajti njej kot kraljici nebes in zemlje se venec najlepše podaja, ona nam ga pa tudi obilno vračuje. Po pridigi so bili udje z gorečimi svečami slovesno v sprejeti; silno mičen in ganljiv prizor, o katerem se je marsikatero oko razsolzilo; in kmalu za tem se je vila dolga procesija, tudi z gorečimi svečami, med krepkim popevanjem lavretanskih litanij skozi cerkev, okolo cerkve in spet nazaj, po kateri se je zapel veličastni »Te Deum laudamus« v srčno zahvalo Večnemu, da nam je blagovolil po Marijinih rokah ta praznik tako obilne milosti podeliti. Ta dan namreč, in druga leta že na predvečer rožniva nedelje, bodo v tej cerkvi vsi verni, toraj tudi neudje zadobivali porcijunkolske odpustke t. j. kolikorkrat bo kdo v tem času cerkev obiskal in v namen sv. Očeta molil pet očenašev, zadobi vsako pot popolni odpustek, ako je kjer že koli ta dan sv. zakramente vredno prejel. In koliko drugih velikih milostij deli ti ta bratovščina; da dobiš vsaki dan odpustek 100 let in 100 kvadragen, (t. j. 100krat 40 dnij) enkrat na dan, če na čast preblazene Device s skesanim srcem pri sebi nosiš od rektorja te bratovščine ali kakega drugega pooblaščenega duhovnika blagoslovljen molek; več popolnih odpustkov prvo nedeljo vsakega meseca, ako vredno sv. zakramente prejmeš, bratovsko cerkev obiščeš in ondi v namen sv. Očeta moliš, ob praznikih in godovih Marijinih, Gospodovih, o vseh godovih, ob katerih se obhaja ta ali ona skrivnost sv. rožnega venca; da se ti blagoslovi sveča, katero rabiš pri procesijah, ki se vršijo večkrat na leto in prejme posebne milosti, kdor se jih s pokornim duhom vdeležuje in o smrtni uri, ako se na to svečo le s kesanim srcem ozreš, dobiš poseben odpustek; da je bratovski oltar privilegiran t. j. vsaka duša, ki se nahaja v vicah in se pri tem oltarju za njo sv. daritev opravi, zadobi popolni odpustek; da se služijo vsako leto štiri črne sv. maše za vse mrtve in jedna za vse žive ude in koliko sv. daritev opravi se v ta namen po vseh Dominikanskih cerkvah in drugih hišah božjih, kjer je ta bratovščina že kanonično ustanovljena, kdo naj jih prešteje? V resnici preobilne dobrote, katere ti Mati božja ponuja; kristjan, ne preziraj jih, temveč marljivo jih obračaj v svoj duševni prid in večni dobiček.

Ni še sicer dolgo, le nekoliko mesecev, kar smo začeli udov nabirati za to vsega priporočanja vredno

bratovščino zastran preobilnih dobrot in milostij, ki nam jih deli in vendar štejemo že 1200 udov — lepo število Marijinih otrok, katero ti kaže čudovito moč rožnega venca, oziroma kraljice nebes, katera hoče s to molitvijo razveseljena biti, kakor je sama sv. Dominiku razodela. Vidiš, dragi bralec, kjer Marija delovati jame, ne more se jej nikdo ustaviti, srce se mora udati, naj bi bilo tudi trdo, kakor kamen in mrzlo, kakor led. In pisatelj teh vrstic upa, da bo število udov drugo leto v tem času s pomočjo Marijino in z vrlim sodelovanjem že vsprejetih bratov, ako bo se namreč vsaki ud trdil le jednega novega pridobiti, še enkrat večje. In ta sladka nada se nam bo gotovo spolnila, ako bomo vsi udje z otroško pobožnostjo in gorečnostjo sv. Dominika opravljali to molitev vsaki dan; na smrtni postelji pa, ko bomo za seboj gledali vse pregrehe in hudobije preteklega življenja, pred seboj pa strašno sodbo in neznano večnost, nam bo jedna misel v največjo tolažbo: tista dobra mati, katero smo vsaki dan svojega življenja z rožnim vencem počastili, ne bode nas zdaj poslednji dan našega življenja zapustila. —č.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Slivnica pri Mariboru 19 fl. 16 kr., Mala Nedelja 104 fl., Sv. Magdalena v Mariboru 16 fl., Kozje 5 fl., Polje 15 fl., Šmarje 6 fl., Sladka gora 3 fl. 4 kr., Sv. Lenart nad Laškimi 4 fl. 78 kr., Videm 8 fl. 70 kr., Reichenburg 14 fl. 10 kr., Ponikva 10 fl., Sv. Križ pri Ljutomeru 20 fl. 30 kr., Sv. Vrban nad Ptujem 17 fl. 80 kr., Maribor 31 fl., sporočilo za pok. dr. Fr. Žagar 89 fl. 37 kr. in J. K. v Mariboru 40 fl.

Gospodarske stvari.

Nekaj o pogozdovanji hoste.

(Konec.)

S tem sem načrtal meje, med katerimi se mora trebljenje vršiti. A kako in v koliki meri naj se v posameznem slučaju trebi, tega nikakor ne določim, niti določiti ne morem, ker je način trebljenja odvisen od zemlje, na kateri in od okolice, v kateri je drevo vzraslo od atmosferskih vplivov, ako je gozd na solncu ali v senci, temveč o tem podučiti posameznika skušnja in kratek prevdarek. Vendar je najbolj priporočati, da pri takem sekanju in čiščenju precej skrbno in varčno postopamo ter le takšna drevesa posekamo, katera so zastala in tudi razvijanje drugih ovirajo. Na vsak način pa je treba skrbnosti in previdnosti, posebno pri prvem izseku, ker je le iz njega in njegovih učinkov mogoče povzeti, kedaj in kako se naj tak izsek ponovi. Ako ti spretnih delavcev, ki imajo v tej stroki precejšnjo skušnjo in so takemu delu večji, ne dostaje, storiš najbolje in si tudi zagotoviš največji dobiček, ako sam po skrbnem prevdarjenju drevesa zazuamljuješ, katera se naj izsekajo.

Čas, ki je takemu izseku najbolj prikladen, je pozno poletje in jesen, ker tedaj poljsko delo ni tako nujno in ker v tem času les najmanj poka ter tako največjo vrednost reprezentuje. Le tam, kjer hočemo opomoči, da debela preveč mladik ne poganjajo, smemo tudi začetkoma poletja trebiti, kmalu ko se je listje do dobra razvil.

Božimo tedaj pazni, trebimo in sekajmo pravilno in skrbno in korist ne bode izostala! Ze s tem, da debela, katera bi itak prej ali slej segnjila in strohnela, posekamo, se dobiček, katerega nam gozd nosi, znatno pomnoži. Dalje, ako redno trebimo, posekamo lahko, po-